

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 29. novembra 1882.

Obseg: Listje v gozdih grabiti ali jih na golo sekati — črna kuga gozdom. — Občni zbor kmetijske družbe kranjske dne 15. novembra 1882. (Dalje.) — Prešičice (stonoge = oniscus asellus) pokončati. — Gospodarske novice. — Tehnično poročilo k projektu o izsuševanju ljubljanskega močvirja. (Dal.) — Zborovanje društev: „Narodna šola“, „Vdovsko učiteljsko društvo“ in „Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani dne 4. in 5. septembra t. l. (Dal.) — Tisočletnica smrti papeža Janeza VIII. 15. decembra 1882. — Obravnave iz deželnih zborov. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Listje v gozdih grabiti

ali jih na golo sekati — črna kuga gozdom.

Vsak kraj, kjer hočemo kaj vspešno sejati ali vsaditi, se mora z mnogovrstnim gnojem gnojiti. Le gozda ni treba gnojiti, ne potrebuje toraj v tem oziru človeške pomoči in zadovoljen je, ako ga človek v miru pušča in ne oropa gnoja, katerega si je sam sebi napravil. Znano je, da se z drevesnih odpadkov, kakor: listja, igel, vej itd. dela sprstenina. Koj pod to sprstenino, posebno po gorah, se nahajajo kamnitna ali peščena tla. Pograbi to sprstenino, kar se zgodi povsod, kodar se listje grabi, slečeš gozdna tla do nazega.

Znan mi je neki hrastovi gozd. Hrasti so bili vsajeni in imajo srednjo starost. Morali bi toraj lepe pri-rastke imeti. Pa temu ni tako, kajti suhi vršički ti pričajo, da se je temu gozdu gnoj ropal, in res so tla do čistega pometena listja in trave. Hrasti bodo toraj polagoma poginili in celi prostor goli kras postal.

Zakaj imajo zopet po drugih krajih gore toliko večih in manjših strug in so videti, kakor bi bile pre-orane? Listje se je grabilo, gozd do nazega slekel in drevje pomrlo. Na golem svetu so nalivi struge in strugice napravili. Prišla je deževna ploha, prignala vodo z gorá, veliko kamenja in peska, zasula zdolej se nahajajoče travnike in njive. Če je deževalo več časa, napolnile so se reke in potoki z gorskim peskom, voda izstopila iz strug in poplavlila cele dežele!

Poglej na Tirolsko in Koroško. Tam je zbog golih gorá po večdnevnom deževji voda tako silno prihrumela, da je naglo zasula potoke s peskom in odnesla zgradbe. Opustošila je polje in travnike za več let in včinila milijone goldinarjev škode.

Po južnem vremenu topil se je na teh gorah tudi večni sneg in zato je bilo še obilnejše vode, katera je divje v doline planila z visokih gorá.

Če se pomisli, da se je na Tirolskem v prejšnjem in na Koroškem v najnovejšem času pri gozdih veliko grešilo, to je, da so se na golo sekali, listje grabilo itd., so te dežele dosti same krive velikanske nesreče.

Slovenski časopisi kažejo na Gorenjsko in prero-kujejo enakih nesreč, kakor so se v omenjenih deželah

prigodile. Komur so ondotni gozdi znani, vé, da so bile one strme gore pred malo časom z gozdi zaraščene. Zdaj postajajo vedno bolj gole.

Kranjsko obrtno društvo *) in soseske po Gorenj-skem neusmiljeno z gozdom ravnaajo, kar priča mnogo žag na Savi in Savici in drugih pritokih na novo usta-novljenih in mnogo kopi, kjer se kuha oglje itd.

Merodajnih krogov je toraj sveta dolžnost, **) na te kraje posebno paziti in jih dobro zavarovati. Še se lahko mnogo reši!

Občni zbor kmetijske družbe kranjske

dne 15. novembra 1882.

(Dalje.)

Gosp. L. Robič prevzame potem poročanje o delo-vanju po navzočim gosp. družbenikom razdeljenjem po-ročilu o delovanji glavnega odbora za čas od zadnjega občnega zbora, to je, dne 23. novembra 1881. leta do 1. novembra 1882. l. in prečita, deloma tudi pojasnuje marsikatero zanimivejše točke iz poročila. O teh, po-sebno kolikor zadevajo sklepe ali želje zadnjega občnega zbora, hočemo posebej poročati nekaj zato, ker so de-loma prav zanimive, nekaj pa zato, da se z navajanjem gradiva, katero tako in tako v roke pride gg. družab-nikom, naše poročilo o občnem zboru ne razširi preveč.

Ko je končal gosp. Robič, oglasi se k besedi gosp. dr. Poklukar, da nekoliko spregovori o tem, kar je včinił glavni odbor gledé nasveta gospoda Ivana La-pajnetá, vodje meščanske šole v Krškem: naj se po-spešuje ustanovljenje okrajnih posojilnic. — Govornik

*) Navadno to društvo prebiralno gospodari po gozdih, to se pravi, tako dolgo debelejšje drevje seka, dokler ga je kaj, potlej pa gole prostore zaklinčka. Potem je tukaj paša prepovedana. Znani so enaki prostori, kateri so uže po 30 in več let zaklinčkani in se naravnim potom niso pomladili. Gozdna postava je v tem oziru jako pomanjkljiva. Če se temu v kratkem v okom ne pride, bodo konečno vsi gozdi obrtne družbe zaklinčkani, to je, goli. Pis.

**) Sicer bode pa ta opomin glas upijočega ostal, kajti slavna vlada slovenskim časopisom ne veruje rada. Žalostno, pa resnično! No, mi storimo svojo dolžnost, da govorimo res-nico, odgovorni so drugi! Vred.